

CRNA GORA
DRŽAVNA IZBORNA KOMISIJA

Broj: 543/2

Podgorica, 07.10.2024. godine

Na osnovu člana 109 stav 1 Zakona o izboru odbornika i poslanika ("Službeni list RCG", br. 4/98, 5/98, 17/98, 14/00, 18/00, 73/00, 9/01, 41/02, 46/02, 45/04, 48/06, 56/06 i "Službeni list CG", br. 46/11, 14/14, 47/14, 12/16, 60/17, 10/18 i 109/20), odlučujući po Prigovoru kandidata za odbornika sa izborne liste „Vladimir Jokić - Dobar glas - Za Gradonačelnika – Demokrate - PES“ Vladimira Jokića broj: 543 protiv odluke, radnje i propusta Opštinske izborne komisije Kotor, podnijetom Državnoj izbornoj komisiji 07.10.2024. godine u 09:56 sati, Državna izborna komisija na sjednici održanoj 7. oktobra 2024. godine u 10:30 sati, donijela je

R J E Š E N J E

Odbacuje se Prigovor kandidata za odbornika sa izborne liste „Vladimir Jokić - Dobar glas - Za Gradonačelnika – Demokrate - PES“ Vladimira Jokića broj: 543 od 07.10.2024. godine protiv odluke, radnje i propusta Opštinske izborne komisije Kotor kao **nedozvoljen**.

O b r a z l o ž e n j e

Kandidat za odbornika sa izborne liste „Vladimir Jokić - Dobar glas - Za Gradonačelnika – Demokrate - PES“ Vladimir Jokić, podnio je Prigovor broj: 543 dana 07.10.2024. godine u 9:56 sati Državnoj izbornoj komisiji protiv odluke, radnje i propusta Opštinske izborne komisije Kotor.

Podnosilac prigovora u svom prigovoru iznosi hronologiju događaja, koja uključuje sljedeće:

Demokratska partija socijalista Crne Gore, Opštinski odbor Kotor, podnijela 01.10.2024. godine Opštinskoj izbornoj komisiji Kotor Prigovor broj 02-22/24-112, u kojem je zatražila da se na biračkom mjestu broj 28 — Mirac raspusti birački odbor i naloži ponavljanje izbora. Razlog za ovaj zahtjev bio je što iskorišćeni birački listići nisu bili ovjereni pečatom biračkog odbora na poledini listića.

Opštinska izborna komisija je 02.10.2024. godine donijela Rješenje broj 02-22/24-112, kojim je navedeni prigovor odbijila kao neosnovan.

Predsjednik Opštinskog odbora Demokratske partije socijalista, Neđeljko Moškov, je 04.10.2024. godine podnio prigovor broj 520 Državnoj izbornoj komisiji, osporavajući Rješenje OIK Kotor broj 02-22/24-112, zbog propusta u radu OIK Kotor.

Državna izborna komisija je svojim Rješenjem broj 520/2 od 04.10.2024. godine usvojila prigovor Neđeljka Moškova i poništila Rješenje OIK Kotor broj 02-22/24-112, nalažući OIK Kotor da donese zakonito rješenje u zakonskom roku po prigovoru Opštinskog odbora Demokratske partije socijalista Kotor broj 01-121 od 01.10.2024. godine.

Opštinska izborna komisija Kotor je 05.10.2024. godine održala sjednicu kojoj je prisustvovalo 16 članova Komisije, a treća tačka dnevnog reda bila je rješavanje po prigovoru Demokratske partije socijalista broj 02-22/24-112 od 01.10.2024. godine.

Nakon glasanja, 8 članova je glasalo za usvajanje prigovora, dok je 8 bilo protiv. Članovi Komisije, Damir Rebronja, Aleksa Blagojević, Danica Kovačević i Radmila Muk izdvojili su mišljenje da OIK Kotor Rješenjem konstatuje da prigovor nije dobio potrebnu većinu, te da samim tim nije usvojen. Predsjednica OIK Kotor, Anka Perović, izdvojila je mišljenje da prigovor nije ni odbijen, jer nije postojala većina koja bi glasala protiv. OIK Kotor nije donijela nikakav akt kojim bi se odlučilo o navedenom prigovoru, uprkos nalogu Državne izborne komisije.

Takođe, Demokratska Crna Gora je 02.10.2024. godine u 19:51, putem elektronske pošte, uputila Opštinskoj izbornoj komisiji Kotor Prigovor na rad biračkog odbora za biračko mjesto broj 28 — Mirac. U ovom prigovoru traži se da se listići pribrojani listi broj 9 na tom biračkom mjestu proglašene nevažećim, zbog nedostatka ovjere pečatom biračkog odbora na poleđini listića.

Opštinska izborna komisija Kotor nije pružila odgovor na prigovor Demokratske Crne Gore sve do 05.10.2024. godine u 22:43 časova. U tom trenutku, gotovo 75 sati nakon podnošenja prigovora, komisija je podnosiocu dostavila putem elektronske pošte Rješenje broj 02-22/24-123/5, datumirano na 03.10.2024. godine, kojim se prigovor odbija.

U obrazloženju ovog rješenja navodi se da je „Opštinska izborna komisija Kotor je na sjednici održanoj 02.10.2024. godine izvršila uvid u izborni materijal sa biračkog mjesta navedenog podnosioca istog i utvrdila činjenično stanje da glasački listići nisu pečatirani na poleđini, ali jesu na kontrolnim kuponima“.

Na biračkom mjestu broj 28 – Mirac, upisan je 71 glasač. Nakon sprovedenog postupka glasanja, u Zapisniku o radu biračkog odbora konstatovano je sljedeće: primljen je 71 glasački listić, od kojih je 17 neupotrijebljeno, a 54 upotrijebljeno. Takođe, odvojeno je 54 kontrolnih kupona, zabilježena su 4 zahtjeva za glasanje putem pisma, a 4 lica su glasala putem pisma. Utvrđeno je da je 54 važećih glasačkih listića.

U Zapisniku o radu biračkog odbora nijedan od članova nije iznio primjedbe na rad odbora i svi članovi biračkog odbora su svojeručno potpisali Zapisnik.

Uvidom u izborni materijal, konstatuje se da su svi glasački listići ovjereni pečatom Opštinske izborne komisije, u skladu sa važećim zakonom, kao i da su pečatirani pečatom biračkog odbora na poleđini kontrolnih kupona.

Podnosilac prigovora navodi da je nekoliko apsolutno nespornih činjenica koje predstavljaju činjenični osnov za odlučivanje po ovom Prigovoru, i to:

- Opštinska izborna komisija je na svojoj sjednici 02.10.2024. godine Rješenjem odbila prigovor Demokratske Partije Socijalista, koje je poništeno Rješenjem Državne izborne komisije;
- Opštinska izborna komisija je na svojoj sjednici 05.10.2024. godine propustila da donese Rješenje po Prigovoru Demokratske partije socijalista Kotor, a po nalogu Državne izborne komisije;
- Opštinska izborna komisija je u istom slučaju, po prigovoru Demokratske Crne Gore, odlučila Rješenjem kojim je utvrdila da nepravilnosti na BM 28- Mirac nisu takve da bi glasački listići bili proglašeni za nevažeće;
- Opštinska izborna komisija je po prigovoru Demokratske Crne Gore dostavila Rješenje sa protokom od više od 24 časa, kojom prilikom isto nije ni oglasila na svom sajtu, čime je prekršila zakonske odredbe, a Demokratsku Crnu Goru lišila prava na pravni lijek, takode dovodeći je u sumnju u povodu sudbine njenog prigovora;
- Izbori na Biračkom mjestu broj 28 – Mirac su sprovedeni bez konstovanih nepravilnosti, a naročito bez onih nepravilnosti koje bi mogle dovesti do odluke o raspuštanju biračkog odbora i ponavljanju izbora na biračkom mjestu.

Podnosilac Prigovora dalje citira član 21 Zakona o izboru odbornika i poslanika, kojim je definisano odlučivanje nadležne izborne komisije: *Organi za sprovođenje izbora odlučuju većinom glasova svojih članova.*

Tvrđi da je ovom odredbom nesporno definisana apsolutna većina članova organa za sprovođenje izbora za odlučivanje. U konkretnom slučaju, većina od ukupno 16 članova je 9 članova. Navodi da prilikom rada nadležne OIK, na glasanje se stavlja prijedlog odluke ili rješenja kako bi se članovi izjasnili o njenom usvajanju i da u demokratskim praksama nije zabilježeno da se bilo koji predlog odluke stavlja na glasanje s prijedlogom za njegovo neusvajanje, niti da neobezbjedivanje većine za usvajanje automatski znači odbacivanje određenog prijedloga.

Naglašava se da se u konkretnom slučaju glasalo da se usvoji prigovor Demokratske partije socijalista, za šta je glasalo 8 članova komisije, jedan manje od potrebne većine, što znači da prigovor nije usvojen, nakon čega se moralo donijeti rješenje o odbijanju prigovora. Na taj način bi se obezbijedila pravna sigurnost, podnosiocu prigovora omogućilo pravo na pravni lijek u skladu sa Zakonom o izboru odbornika i poslanika, kao i u skladu s Ustavom Crne Gore.

Podnosilac prigovora navodi da se gore citirani član Zakona o izboru odbornika i poslanika mora tumačiti u kontekstu drugih relevantnih odredbi zakona, naročito:

- Član 107: Svaki birač, kandidat i podnosilac izborne liste ima pravo da podnese prigovor nadležnoj izbornoj komisiji zbog povrede biračkog prava u toku izbora.

Prigovor iz stava 1 ovog člana podnosi se u roku od 72 časa od trenutka kada je donijeta odluka, odnosno izvršena radnja.

- Član 108: Prigovor protiv odluke, radnje ili propusta biračkog odbora podnosi se opštinskoj izbornoj komisiji. Prigovor protiv odluke, radnje ili propusta opštinske izborne komisije podnosi se Državnoj izbornoj komisiji.
- Član 110: Protiv rješenja opštinske izborne komisije kojim je odbačen ili odbijen prigovor može se izjaviti prigovor Državnoj izbornoj komisiji. Protiv rješenja Državne izborne komisije kojim je odbačen ili odbijen prigovor može se izjaviti žalba Ustavnom sudu Crne Gore.
- Član 109: Nadležna izborna komisija donosi rješenje u roku od 24 časa od trenutka prijema prigovora i dostavlja ga podnosiocu prigovora. Ako nadležna izborna komisija usvoji prigovor, poništiće tu odluku ili radnju. Ako nadležna izborna komisija po prigovoru ne donese rješenje u rokovima predviđenim ovim zakonom, smatraće se da je prigovor usvojen.

Podnosilac prigovora smatra da bi drugačije tumačenje člana 21 Zakona o izboru odbornika i poslanika, odnosno tumačenje da je potrebna većina i za neusvajanje određenog prigovora ili odluke, vodilo ka otvorenoj zloupotrebi procesnih radnji u izbornom procesu, lišavanja učesnika izbornog procesa prava na pravni lijek i pravnu zaštitu, suprotno Ustavu i Evropskoj konvenciji. Ako bi se smatralo da predmetni prigovor nije ni usvojen, ni odbijen, već da o njemu nije donijeto rješenje, to bi značilo da se prigovor usvaja bez potrebne većine, nakon isteka roka od 24 časa.

Nesporno je, tvrdi podnosilac prigovora, da je zakonodavac imao namjeru da zaštiti učesnike izbornog procesa od mogućih zloupotreba, posebno u situacijama kada nadležna komisija ne donosi odluku. U konkretnom slučaju komisija je donijela odluku, ali je propustila da utvrdi da prigovor nije dobio potrebnu većinu, te je stoga odbijen. Prihvatanje stava koji je iznijela predsjednica OIK Kotor u Nacrtu Zapisnika sa sjednice 05.10.2024. godine dovelo bi ih u pravno neodrživu i paradoksalnu situaciju.

Podnosilac prigovora tvrdi da, ukoliko bi se prihvatilo takvo tumačenje, bilo koje aktivno legitimisano lice u izbornom procesu u Kotoru moglo bi sjutra podnijeti prigovor na rad bilo kog biračkog odbora, ili još slikovitije, prigovor na rad svih biračkih odbora sa zahtjevom za ponavljanje izbora na svim biračkim mjestima, bez zakonom definisanih razloga koji bi to opravdali. Takvi prigovori, u datoj situaciji, ne bi bili prihvaćeni, ali bi bilo konstatovano da nisu odbijeni, što bi dovelo do toga da bi istekom roka od 24 časa svi izbori bili poništeni, a birački odbori raspušteni — sve to procesno ispravno, dok bi poštovanje materijalno-pravnih normi bilo potpuno neprihvatljivo.

Kod ovakvog stanja stvari, nadležni organi za sprovođenje izbora, u ovom slučaju Opštinska izborna komisija Kotor i Državna izborna komisija su dužne da tumače član 21 u duhu cjelokupnog zakona i namjere zakonodavca, naročito vodeći računa o tome da su procesne norme i pravila zakonom definisana kako bi se zaštitila suština, a to je Ustavom i Evropskom konvencijom definisano pravo građana da biraju i da budu birani, tj. da se vlast uspostavlja na osnovu slobodne volje građana izražene na izborima, a ne kroz zloupotrebu procesnih normi i pretpostavki. Svako drugačije tumačenje ove zakonske odredbe, naročito ono izraženo od strane predsjednice OIK Kotor da je većina potrebna i za odbijanje prigovora, bi bilo u potpunosti u nesaglasju sa namjerom zakonodavca, u suprotnosti sa Ustavom Crne Gore i ratifikovanim međunarodnim konvencijama.

Zakon o izboru odbornika i poslanika, u članu 32, stav 1, tačka 1 definiše da se Državna izborna komisija stara o zakonitom sprovođenju izbora i jedinstvenoj primjeni odredaba ovog zakona, te da ista uskladuje rad opštinskih izbornih komisija i daje uputstva u vezi primjene ovog zakona i vrši nadzor nad njihovim radom.

U konkretnom slučaju, Demokratska partija socijalista je podnijela prigovor OIK Kotor sa zahtjevom za raspuštanje biračkog odbora i ponovno glasanje na BM 28 — Mirac, iz razloga što upotrijebljeni glasački listići nisu na poleđini ovjereni pečatom biračkog odbora.

U istom vremenskom periodu, Demokratska Crna Gora je podnijela Prigovor OIK Kotor sa zahtjevom da se birački listići na BM 28 — Mirac proglašavaju nevažećim zato što nisu na poleđini ovjereni pečatom biračkog odbora. OIK Kotor je Rješenjem broj 02-22/24-123/5 od 03.10.2024. odbio Prigovor, zaključujući da navedena nepravilnost nije dovoljan razlog da se glasački listići oglase nevažećim.

Podnosilac prigovora navodi da ukoliko bi Državna izborna komisija stala na stanovište koje je zauzela predsjednica OIK Kotor na sjednici Komisije, a nakon toga i usvojila prigovor Demokratske partije socijalista i utvrdila da se Prigovor Demokratske partije socijalista Opštinskoj izbornoj komisiji Kotor smatra usvojenim, u istom trenutku bi u pravnom prometu egzistirala dva pravosnažna rješenja koja o istoj situaciji rješavaju na suprotne načine.

Dalje navodi da je Državna izborna komisija obavezna da u skladu sa gore citiranom odredbom zakona se stara o jedinstvenoj primjeni odredaba Zakona o izboru odbornika i poslanika, pa je stoga dužna da svojim djelovanjem spriječi situaciju u kojoj o istoj stvari se dva puta odlučuje i to dva puta različito u odnosu na isti činjenični osnov i isti zakonski okvir.

Ulazeći u sam meritum nepravilnosti na BM 28 – Mirac, od strane Demokratske partije socijalista je kao razlog za ponavljanje izbora navedeno da glasački listići na poleđini nisu ovjereni pečatom biračkog odbora, te da se time smatraju neovjerenim. Članom 69, stav 2 definiše se: „Birač u toku održavanja izbora može glasati samo jedanput. Glasa se na ovjerenom glasačkom listiću.“ Ovjera glasačkog listića je definisana članom 74 stav 7: "Glasačke listiće za izbor odbornika ovjerava svojim pečatom opštinska izborna komisija, a glasačke listiće za izbor poslanika Državna izborna komisija."

Na BM 28 – Mirac je nesporno da su glasači glasali na ovjerenim biračkim listićima, da je broj upotrijebljenih listića i neupotrijebljenih listića jednak broju primljenih listića, da su svi izašli birači svojim potpisom potvrdili da su primili birački listić, da se broj kontrolnih kupona i upotrijebljenih biračkih listića slažu, ukratko ne postoji ni jedan zakonom definisan razlog zbog kojeg bi se glasanje na biračkom mjestu moralo ili moglo ponoviti.

U konačnom, gore navedenim se ukazuje da je:

- OIK Kotor propustio da po nalogu Državne izborne komisije donese zakonito rješenje kojim će odbiti Prigovor Demokratske Partije Socijalista;
- Predsjednica OIK Kotor propustila da konstatuje da je Prigovor odbijen onog trenutka kada za njegovo usvajanje nije postojala potrebna većina;

- Predsjednica OIK Kotor pogrešnom primjenom zakona učinila radnju konstatacije da Prigovor nije ni usvojen ni odbačen;
- OIK Kotor propustio da utvrdi da je o ovoj pravnoj stvari već donio Rješenje koje je pravosnažno.

Podnosilac prigovora tvrdi da nema mjesta odbacivanju ovog prigovora sa formalnih razloga, imajući u vidu da su izborne radnje strogo formalne upravo u cilju zaštite ustavom garantovanih izbornih prava, a ne suprotno, da se strogi formalizam koristi za povredu ustavom garantovanih prava.

Naglašava da bi nepostupanje po prigovoru dovelo do pravne nesigurnosti koja bi mogla rezultirati time da organi za sprovođenje izbora donose odluke proizvoljno, odnosno da nepostojanje većine za usvajanje prigovora bude upravo način za usvajanje istih, čime bi se direktno kršile odredbe Ustava i Zakona o izboru odbornika i poslanika.

Navodi da bi razmjere pravne nesigurnosti koja bi se stvorila u pravnom sistemu, kao i prostor za zloupotrebu izbornih prava koje bi nastale neusvajanjem prigovora bile do te mjere velike, da bi potencijalno u potpunosti obesmisilile izborni proces, ne samo za izbor odbornika u SO Kotor, već i svih budućih izbora.

Zato je zadatak Državne izborne komisije da utvrdi i sprovede, u skladu sa svojim nadležnostima, zakonite načine sprovođenja izbornog procesa, na način što će zaštititi biračka i izborna prava definisana Ustavom Crne Gore, Evropskom konvencijom o ljudskim pravima, naročito Protokolom 3, kao i Zakonom o izboru odbornika i poslanika.

Konačno predlaže da Državna izborna komisija usvoji prigovor i u skladu sa odredbama članova 32. i 109. Zakona o izboru odbornika i poslanika:

- Naloži OIK Kotor da ispravi propust i izvrši radnju konstatacije da je usled nedovoljnog broja glasova Prigovor Demokratske partije socijalista 02-22/24-112 od 01.10.2024. godine odbijen;
- Naloži OIK Kotor da donese Rješenje o odbijanju Prigovora Demokratske partije socijalista broj 02-22/24-112 od 01.10.2024. godine;
- Naloži OIK Kotor da sve buduće odluke vezane za prigovore na BM – 28 upodobi sa donijetim pravosnažnim Rješenjem broj 02-22/24-123/5 od 03.10.2024. godine.

Državna izborna komisija razmotrila je navedeni prigovor, ocijenila da je isti blagovremen i izjavljen od ovlašćenog lica.

Razlog za odbacivanje ovog prigovora je sadržan u činjenici da je Državna izborna komisija cijeneći redosljed prispjeća prigovora, na 231. sjednici donijela Rješenje 524/2 od 07.10.2024. godine kojim je usvojila Prigovor DPS OO Kotor, utvrdila da se Prigovor DPS OO Kotor broj: broj 01-021 od 01.10.2024. godine smatra usvojenim i naložila OIK Kotor da u zakonskom roku donese odluku o ponavljanju glasanja na biračkom mjestu broj 28 – Mirac.

Iz navedenog proizilazi da se radi o riješenoj pravnoj stvari, te je riješeno kao u dispozitivu.

PRAVNA POUKA: Protiv ovog rješenja može se izjaviti žalba Ustavnom sudu Crne Gore u roku od 48 časova od časa dostavljanja Rješenja.

PREDSJEDNIK
dr Nikola Mugoša